

УДК 342.92

Є. Ю. Литвиненко,аспірант кафедри адміністративного права юридичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД КОДИФІКАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕДУРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У статті автором розглянуто європейський досвід кодифікації адміністративно-процедурного законодавства у другій половині XX — початку XXI ст. Висвітлено національні підходи до модернізації правового регулювання адміністративних процедур з урахуванням спільних європейських цінностей — поваги до прав людини, демократії, верховенства права, що становлять серцевину європейського адміністративно-процедурного законодавства.

Узагальнено досвід кодифікації адміністративно-процедурного законодавства на прикладах Болгарії, Угорщини, Польщі на основі концепції належної адміністрації та взаємозв'язки розвитку адміністративно-процедурного законодавства та становлення нових органів — омбудсменів, спеціальних комісій, парламентських комітетів, посередників, діяльність яких пов'язана з оскарженням індивідуальних адміністративних актів, що негативно вплинули на реалізацію прав громадян у сфері виконавчої влади.
Ключові слова: адміністративне законодавство, адміністративні процедури, адміністративні акти, модернізація, кодифікація, верховенство права, права людини, належна процедура, належна адміністрація.

Актуальність аналізу досвіду кодифікації адміністративно-процедурного законодавства у країнах Європейського Союзу обумовлена значним поступом євроінтеграційних процесів в Україні, складовою яких виступає адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу, що потребує врахування спільних цінностей, прав людини, вимог до належної адміністративної процедури, які становлять основу європейського адміністративно-процедурного законодавства.

У низці європейських країн у результаті кодифікації адміністративно-процедурного законодавства було прийнято кодекси адміністративної процедури, вивчення яких має особливе значення для формування національної концепції кодифікації адміністративно-процедурного законодавства, передусім з урахуванням європейських стандартів належної адміністративної процедури.

Метою цієї статті є комплексне дослідження сучасних підходів до кодифікації адміністративно-процедурного

законодавства у країнах Європейського Союзу, з'ясування центральних понять та цінностей, покладених в її основу. Серед завдань слід окреслити наступні: 1) узагальнити досвід кодифікації адміністративного законодавства у країнах, що належали до комуністичного табору (друга половина XX ст. — дотепер); 2) охарактеризувати основні вимоги процедурних стандартів на основі концепції належної адміністрації.

Вивченню проблем кодифікації адміністративно-процедурного законодавства в країнах Європейського Союзу та України присвячені праці: В. Б. Авер'янова, І. П. Голосніченка, І. С. Гриценка, Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, О. В. Кузьменко, Н. Р. Нижник, В. Г. Перепелюка, А. А. Пухтецької, А. М. Школика. Проте досі не вирішеними залишаються питання формування категоріального апарату, визначення видів адміністративних процедур та ін.

Адміністративно-процедурне законодавство країн Європейського Союзу за-

знало суттєвих трансформацій в контексті поглиблення європейської інтеграції, проте в кожній із зазначених країн воно розвивалося з урахуванням специфіки національних традицій, чим пояснюються особливості правового регулювання адміністративних процедур (закони, кодекси). Слід зазначити, що систематизація адміністративно-процедурного законодавства — центральний предмет наукового співробітництва низки європейських організацій та установ, діяльність яких спрямовується на уніфікацію, спрощення взаємодії органів публічної адміністрації та приватних осіб. Серед них на особливу увагу заслуговують дослідження програми SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management — Програма підтримки вдосконалення врядування та менеджменту).

У колишніх комуністичних країнах питання запровадження європейських стандартів захисту прав людини постало особливо гостро, проте, на відміну від України, таким країнам як Польща, Угорщина, Естонія, Болгарія вдалося модернізувати підходи до правового регулювання адміністративних процедур з урахуванням спільних європейських цінностей — поваги до прав людини, демократії, верховенства права, що становлять серцевину європейського адміністративно-процедурного законодавства.

Для України дослідження досвіду кодифікації адміністративного законодавства в країнах, що належали до комуністичного табору, має особливе значення, адже, на наш погляд, він може бути використаний для удосконалення вироблених національною доктриною підходів до визначення змісту, класифікації адміністративних проваджень, впровадження європейських підходів до взаємодії органів публічної адміністрації з приватними особами з урахуванням європейських стандартів адміністративних процедур, що залишаються маловідомими вітчизняній правозастосовній практиці.

У результаті реформ адміністративно-процедурного законодавства в згаданих

країнах (Болгарія, Угорщина, Польща) було прийнято адміністративно-процедурні кодекси та згодом спрощено їх з урахуванням вимог сучасного демократичного суспільства.

Кодифікація адміністративно-процедурного законодавства в зазначених країнах має важливе значення і для удосконалення заходів контролю за діяльністю органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, адже передбачає можливість квазі-судового та судового оскарження адміністративних актів у разі порушення прав фізичних, юридичних осіб тощо. Розвиток адміністративно-процедурного законодавства сприяв становленню нових органів — обмудсменів, спеціальних комісій, парламентських комітетів, посередників, діяльність яких пов'язана з оскарженням індивідуальних актів, що негативно вплинули на реалізацію прав громадян у сфері виконавчої влади.

Основною метою розвитку адміністративно-процедурного законодавства в європейських країнах у контексті проведення реформи було визначено запровадження «ефективної адміністрації — забезпечення відповідності діяльності адміністративних установ у реалізації покладених завдань, визначених на урядовому рівні» [1, р.12]. Інше важливе завдання — забезпечення ретельного та справедливого вирішення адміністративних справ, що сприяє забезпеченню реалізації і захисту прав людини і громадянина, їх законних інтересів.

Кодифікація адміністративно-процедурного законодавства в досліджуваних європейських країнах була проведена на основі концепції «ефективної адміністрації», що передбачає «виконання повноважень будь-яким департаментом, агенцією, органом місцевого самоврядування або іншим органом публічної влади відповідно до цілей та стандартів, визначених законом, у економічно обґрунтований та ефективний спосіб» [1, р. 12].

Іншим важливим концептуальним положенням, що було покладено в основу кодифікації адміністративних процедур

у досліджуваних країнах, є вимога дотримання принципу верховенства права, відповідно до якого всі адміністративні органи, установи повинні у своїй діяльності керуватися законом та повинні бути визначеними у ньому. Отже, вітчизняний досвід підзаконної нормотворчості щодо розширення повноважень адміністративних установ слід визнати застарілою тенденцією розвитку адміністративного законодавства.

Якість адміністративно-процедурного закону (кодексу) суттєво впливає на якість та оперативність прийняття рішень (індивідуальних адміністративних актів). Отже, закріплення у них стандартів відкритості, заслуховування адміністративних справ, дослідження доказів сприяє підвищенню показників діяльності публічної адміністрації, зокрема ефективності урядування. Що, в свою чергу, виступає невід'ємною характеристикою стабільного розвитку демократичного суспільства.

Проведена в зазначених країнах кодифікація адміністративного законодавства сприяла й удосконаленню методів адміністративного права шляхом перегляду запроваджених способів взаємодії населення та влади щодо розподілу державних витрат, покладення додаткових обов'язків законом, визначення змісту та обсягу наданих прав, справедливого поведіння, недискримінації тощо.

У дослідженні «Адміністративні процедури та адміністративний нагляд в Угорщині, Польщі, Болгарії, Естонії та Албанії» (1997 р.) було підкреслено, що у суспільстві, котре ґрунтується на фундаментальному принципі верховенства права, необхідно забезпечити, щоб реалізація таких повноважень (узагальнено — «адміністративних повноважень») була похідною від компетенції по закріпленню положень або законодавчого акта, відповідати вимогам юридичної визначеності та чіткості (зрозумілості) [1].

Кодекси про адміністративну процедуру посідають важливе місце в системі джерел права, що врегульовують взаємодію органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з громадяна-

ми. Як правило, кодекси характеризуються тим, що об'єднують деталізовані процедурні правила та загальні процедурні принципи (зокрема, чітко встановлюють процедурні строки для розгляду та вирішення адміністративних справ, а також гарантують усім зацікавленим особам можливість брати участь в усіх стадіях адміністративної процедури).

Проаналізовані кодифіковані акти уніфіковано закріплюють усім вимоги щодо *due procedure* (належна процедура), відповідно до вимог Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ст. 6) [2].

Проведений історико-правовий та порівняльно-правовий аналіз розвитку адміністративного законодавства у Польщі та Угорщині дозволили дійти висновку про те, що хоча ці країни і приймали раніше відповідні кодифіковані акти у 50-х — 60-х роках ХХ ст., проте їх зміст, структура, специфіка процедур характеризувалися значним впливом радянського, переважно позитивістського праворозуміння. Обидві країни здійснили якісний перегляд адміністративно-процедурного законодавства з урахуванням стандартів, прийнятих у західноєвропейських демократичних країнах.

У Болгарії адміністративний процедурний кодекс було вперше прийнято у 1970 р., що також припадає на період сильного впливу комуністичних ідеалів на адміністративне законодавство.

У процесі кодифікації адміністративного законодавства дістали нормативного закріплення важливі права громадян, а саме: право на рівність усіх громадян перед законом, недискримінацію, надання офіційної інформації, прийняття адміністративних рішень відповідно до вимог *due process* (належної процедурної форми) та процедурної справедливості. Усі зазначені права, як правило, є закріпленими у конституціях досліджуваних країн.

Наступна група прав розвинулася на основі спеціальних законів. До них слід віднести права, що визначені для реалізації окремих видів дозвільних, ліцензійних проваджень. Цим правам

відповідає обов'язок органів публічної влади чітко та правильно застосовувати положення чинного законодавства.

Кодифікація адміністративно-процедурного законодавства була проведена на основі врахування вимог принципу законності, що передбачають, що всі адміністративні органи створюються відповідно до закону та можуть здійснювати лише ті повноваження, що визначені для них законом, а при здійсненні зазначених повноважень мають діяти відповідно до закону. Будь-яка дія чи рішення, що виходять за межі повноважень або порушують закон, підлягають перегляду незалежним судом.

У проаналізованих кодифікаційних актах на перший план висунуто вимогу відкритості діяльності адміністрації, забезпечення участі громадян у прийнятті рішень адміністративним органом, особливо у випадку прийняття індивідуальних адміністративних актів, що передбачає докладну мотивацію при прийнятті адміністративних рішень. А у випадку дискреційних повноважень відповідно до закону — обґрунтування обраного варіанту дискреції, з урахуванням відповідних факторів, що суттєво впливають на реалізацію прав громадян у сфері виконавчої влади. У результаті проведеної кодифікаційної роботи дістали закріплення аналогічні положення про захист порушених прав у разі прийняття несправедливого адміністративного акта/рішення та його судового оскарження до незалежної судової установи (адміністративного суду).

Зазначені концептуальні позиції є похідними від принципу законності, також широко закріпленого в актах європейського законодавства. Саме зі змісту принципу законності випливає важливе правило, згідно з яким адміністративний орган діє виключно на підставі та у спосіб, визначені у законі.

Окремо слід підкреслити закріплення положень про недискримінацію, надання інформації адміністративними органами, дотримання вимог щодо процедури прийняття адміністративних актів,

вимоги процедурної справедливості, що також стали результатом кодифікації адміністративно-процедурного законодавства в досліджуваних країнах.

В Угорщині основні кроки реформи адміністративного права відбулися наприкінці 60-х років ХХ ст. Зокрема, було прийнято Загальні правила державних адміністративних процедур, що розглядалося як суттєва інновація в прийнятті адміністративних актів та рішень. Відбулася консолідація в одному кодифікованому акті різноманітних спеціальних процедур на основі спільних загальних вимог. Важливим здобутком прийняття означеного документа є також встановлення відповідальності адміністративних органів за прийняті ними адміністративні акти регуляторного характеру, а також прийнятих у порядку нагляду. Переважно передбачалася модель адміністративного оскарження до вищестоящого органу, а не модель судового оскарження.

У 1981 р. було внесено важливі зміни, що передбачали модель судового оскарження адміністративних актів. А також у 1991 р. було внесено зміни до Конституції Угорщини та зазначеного кодифікованого акта, згідно з якими модель судового оскарження стала основною формою їх перегляду. Слід відмітити, що зміни до Конституції Угорщини та Загальних правил державних адміністративних процедур передбачали врахування вимог Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, у тому числі щодо належної процедури розгляду адміністративних справ, що має особливе значення для розвитку адміністративного права.

Аналогічно до вітчизняного досвіду в Угорщині ст. 57.5 Конституції встановлено право судового оскарження актів адміністративних органів, що порушують права або законні інтереси. У зазначеному кодифікованому акті закріплено процедурні стандарти, дотримання яких є обов'язковим для усіх адміністративних органів при здійсненні їх повноважень. Вважається, що визначений пере-

лік містить мінімально необхідні вимоги та може бути доповнений в окремих сферах діяльності адміністрації.

Європейський досвід кодифікації адміністративного законодавства в останній чверті ХХ ст. характеризується прийняттям на законодавчому рівні важливих прав, гарантій їх реалізації у взаєминах з органами європейської адміністрації. Наприклад, у 1978 р. було прийнято Закон № 78—17 щодо інформаційного забезпечення та інформаційних свобод, Закон № 79—587 1979 р. щодо мотивації адміністративних актів та покращення взаємин між адміністрацією та народом, Закон № 2000—321 2000 р. щодо прав громадян у взаєминах з адміністраціями, в яких було закріплено сучасні демократичні стандарти адміністративних процедур, консультування та інформування громадськості в публічно-правовій сфері. На думку французьких вчених «ця адміністративна демократизація засвідчила значне підвищення прозорості та плюралізму в щоденній правозастосовній практиці, особливо щодо здійснення адміністративних процедур» [3, р. 2].

У цей час відбувся перегляд змісту низки прав людини, закріплених на національному рівні, а саме: повага законних очікувань громадян, удосконалення процедурних гарантій, процедурних принципів, що сприяють удосконаленню адміністративно-процедурного статусу та захисту інтересів приватних осіб у взаєминах з адміністраціями різних рівнів. Також було визначено право на захист, дотримання вимог належної адміністрації та принципу юридичної визначеності.

На прикладі Французької Республіки процедурні гарантії отримали закріплення у численних законах та кодексах. Принцип прозорості в аспекті забезпечення права на доступ до інформації, що зберігається адміністрацією, а також обов'язок останніх мотивувати їх індивідуальні несприятливі рішення, повідомляти та пояснювати зміст їх регламентарних актів, особливо тих, що значно впливають на оточуюче середовище. За-

кріплено обов'язок інформувати заінтересованих осіб про особливості їх процесуального статусу, підтримувати з ними зв'язок та відображати це у матеріалах адміністративної справи, що дозволяє враховувати їх позиції перед прийняттям індивідуального несприятливого акта. Нормативно закріплені принципи консультування та залучення громадян до прийняття рішень органами публічної адміністрації, особливо на локальному рівні, прийняті окремі закони щодо здійснення прав та свобод у сфері благоустрою, містобудування, надання локальних публічних послуг. Зокрема, запроваджено законодавче закріплення підстав скликання місцевого референдуму для прийняття рішень, відбулося удосконалення процедур повідомлення учасників адміністративних процедур, у тому числі в електронній формі, визнано їх обов'язковість.

Розглянуті адміністративно-процедурні гарантії є результатом практичного впровадження положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також права Європейського Союзу.

Зокрема, загальні принципи права Європейського Союзу, розроблені судовою практикою Суду Європейського Союзу, визначили спектри формальних та процедурних обов'язків, визначених у Договорах про заснування Європейського Союзу, а саме: право на ознайомлення з матеріалами своєї адміністративної справи [4]; право бути заслуханим перед прийняттям несприятливого рішення [5]; обов'язок у безсторонній спосіб розглянути усі елементи справи, що розглядається [6]. Ці гарантії були закріплені під впливом «принципів належної адміністрації» [7]. Складові дотримання цього принципу також безпосередньо закріплені в ст. 41 Хартії прав Європейського Союзу [8].

Отже, можна зробити висновок про те, що сучасні принципи, гарантії, вимоги адміністративно-процедурного законодавства мають ґрунтуватися на сучасних концепціях доступності, спрощення та юридичної визначеності. Ці ідеї були взяті за основу в проекті кодифікації без-

спірної адміністративної процедури, схваленому Законом від 12 листопада 2013 р., яким уряд було уповноважено прийняти Ордонанс впродовж 24 місяців «Про законодавчу частину кодексу щодо взаємостосунків між народом та адміністрацією» [9], котрим передбачалося врегулювати відносини між державою, територіальними утвореннями, публічними установами та суб'єктами, уповноваженими здійснювати повноваження публічної (державної служби) та приватними особами. В ньому викладені загальні правила, що визначають правовий режим адміністративних актів, умови здійснення консультування та залучення громадян до прийняття рішень. У зазначеному кодифікованому акті відбулося узгодження загальних правил, як законодавчих, так і юрисдикційних, забезпечено виправлення можливих помилок, полегшення правил, впровадження більш інтенсивного використання інформаційних технологій, посилення гарантій юридичної безпеки, складовою якої виступає довіра до органів публічної влади.

Узагальнюючи викладене, слід зробити наступні висновки.

1. На сьогодні слід відзначити значний вплив глобальних та суб'єктивних чинників, що впливають на реалізацію прав громадян у взаєминах з органами публічної влади. Відбулася «процедуралізація» публічного права, основними векторами виступало оновлення ідей

дотримання загального інтересу, інформування громадськості та приватних осіб про прийняті адміністративні акти, а також цінностей публічного урядування, розвинутих на основі концепції належного урядування.

2. Серед найважливіших засад, що потребують врахування при розробці українського адміністративно-процедурного законодавства, слід відмітити такі: 1) закріплення обов'язку адміністративних органів дотримуватися принципу законності, демократизму, гуманізму під час здійснення адміністративних процедур; 2) визначення за необхідне закріплення серед обов'язків зазначених органів обов'язку полегшення реалізації прав, виконання обов'язків, підвищення громадської освіченості та дисциплінованості; 3) сприяти активному залученню населення до прийняття рішень регуляторного характеру; 4) забезпечувати співпрацю органів, сторін та інших організацій або осіб, залучених до адміністративних процедур; 5) забезпечення швидкого та простого порядку розгляду адміністративних справ у порядку адміністративних процедур. Важливого практичного значення набуває врахування і наступних положень, що визначають: 1) гарантії процедурної рівності усіх учасників адміністративної процедури; 2) гарантії недискримінації усіх учасників адміністрації.

Список використаної літератури

1. Administrative Procedures and the Supervision of Administration in Hungary, Poland, Bulgaria, Estonia and Albania. SIGMA Papers №17, Paris, OECD Publishing, 134 p. // Data base «OECD». URL: <http://dx.doi.org/10.1787/5kml6198lvkf-en>. (Date of review 09.10.2017).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: ратифікована Законом № 475/97-ВР від 17.07.97 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення 10.11.2017).
3. Sauve J.-M. A la recherche des principes du droit de la procedure administrative. Colloque organize par la Chaire Mutations de l'action publique et du droit public de l'Institut d'etudes politiques de Paris. 6 p.
4. Musique Diffusion francaise c/Commission. CJCE 7 juin 1983. C — 100/80 // Data base «Eur-lex». URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX%3A61980CJ0100> (Date of review 10.11.2017).
5. Transocean Marine Paint Association c/ Commission. CJCE 13 fevrier 1974. 17/74 // Data base «Eur-lex». URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX%3A61974CJ0017> (Date of review 10.11.2017).

6. Technische Universitat Munchen. CJCE 21 novembre 1991. C — 269/90. // Data base «Eur-lex». URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61990CJ0269:FR:HTML> (Date of review 10.11.2017).

7. Burban. CJCE 31 mars 1992. C — 255/9. Data base «Eur-lex». URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX%3A61990CJ0255> (Date of review 10.11.2017).

8. Хартія основних прав Європейського Союзу від 07.12.2000 р. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_524 (дата звернення 10.11.2017).

9. Art. 3 de la Loi du № 2013-1005 du 12 novembre 2013 habilitant le Gouvernement a simplifier les relations entre l'administration et les citoyens. Data base «Legi France». URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000028183023&categorieLien=id> (Date of review 10.11.2017).

10. Литвиненко С.Ю. Загальна характеристика кодифікації адміністративного законодавства // Часопис Київського університету права. 2016. № 4. С.105—110.

Литвиненко Е. Ю. Европейский опыт кодификации административно-процедурного законодательства.

В статье автором рассмотрен европейский опыт кодификации административно-процедурного законодательства во второй половине XX — начале XXI в.. Освещены национальные подходы к модернизации правового регулирования административных процедур с учетом общих европейских ценностей — уважения к правам человека, демократии, верховенству права, составляющих основу европейского административно-процедурного законодательства.

Обобщен опыт кодификации административно-процедурного законодательства на примерах Болгарии, Венгрии, Польши на основе концепции надлежащей администрации и взаимосвязи развития административно-процедурного законодательства и становления новых органов — омбудсменов, специальных комиссий, парламентских комитетов, посредников, деятельность которых связана с обжалованием индивидуальных административных актов, которые негативно повлияли на реализацию прав граждан в сфере исполнительной власти.

Ключевые слова: административное законодательство, административные процедуры, административные акты, модернизация, кодификация, верховенство права, права человека, надлежащая процедура, надлежащая администрация.

Lytvynenko I. I. European experience of administrative procedural legislation codification.

In the article the author considers the European experience of codification of administrative-procedural legislation in the second half of the XX — early XXI century. The national approaches to modernization of the legal regulation of administrative procedures are considered with a respect to common European values — respect of human rights, democracy, rule of law, which form the basis of European administrative-procedural legislation.

The experience of codification of administrative and procedural legislation was summarized on the examples of Bulgaria, Hungary, Poland based on the concept of good administration and the relationship between the development of administrative procedural legislation and establishment of new bodies — ombudsmen, special commissions, parliamentary committees, intermediaries, whose activities are related to review of individual administrative acts, which had negative impact on the realization of the rights of citizens in the sphere of executive power.

Author substantiated, that comprehensive study of modern European approaches to the codification of administrative legislation, methodological grounds of codification work, comparing and determining the effectiveness of certain types of systematization of administrative legislation (codification, consolidation, incorporation) and also of axiological grounds that constitute the foundation of the legal system and the branch of law, their realization in the system of legislation and law-enforcement practice of public administration

bodies correspond to strategic task of implementing the state policy of Ukraine and the development of civil society, as well as to urgent needs to bring Ukrainian legislation in line with European standards of implementation and protection of human rights and citizen in the field of executive power.

Here we have reviewed theoretical-and-legal, historical-and-legal, comparative legal aspects of codifying work conduct in the context of administrative legal reform introduction in Ukraine, systemizing administrative legislation, improvement of codification of administrative legislation in Ukraine with respect to experience of the leading European countries.

The theoretical-and-legal grounds of administrative legislation codification are revealed, their place and significance as the leading form of systematization, law-making, it's development is necessary for the complex renewal of the system of administrative legislation of Ukraine in connection with the formation of democratic institutions of the legal state, ensuring the implementation and protection of fundamental human rights in the sphere of executive power in Ukraine, implementation of European standards of public administration activity in the domestic legislation.

Author generalized, that in the domestic legal literature codification of legislation is considered as one of the main types of legislation systematization, effective law-drafting form and a source of qualitative review of a significant range of legal normative acts, that has important meaning for facilitation of legal regulation in the priority spheres of legislation development. In Ukraine, it is necessary to include the development of the status of legislation on central executive authorities and their interaction with citizens, the administrative procedural legislation, administrative justice legislation, the legislation on public (state) service, the legislation on the basic activities of local public administration bodies and a number of other important approaches in the administrative and political, social-and-cultural and economic spheres.

Key words: *administrative legislation, administrative legislation, administrative procedures, administrative acts, modernization, codification, rule of law, human rights, due procedure, good administration.*